

AUTEURS

MARJOLIJN DISTELBRINK

MARIAN VAN DER KLEIN

ELENA PONZONI

Kennisplatform
Integratie &
Samenleving

OUDERS ONDERSTEUNEN BIJ DE OPVOEDING: HOE WERK JE ALS VRIJWILLIGER OPTIMAAL SAMEN MET PROFESSIONALS?

Instrumenten voor een vruchtbare samenwerking tussen vrijwilligers en professionals in ondersteuning van (migranten)ouders

Bent u een vertegenwoordiger van een migrantenzelforganisatie? Een vrijwilliger die ouders of jongeren uit uw gemeenschap helpt bij problemen of ouders met elkaar in gesprek brengt over de opvoeding? Wilt u de eigen kracht van uw gemeenschap in de wijk versterken en komt iemand u weleens om raad vragen? Dan bent u belangrijk in de vormgeving van het pedagogisch klimaat in uw omgeving. Samenwerking met het formele veld kan daarbij helpen. Wellicht bent u al een bruggenbouwer en werkt u al samen, maar gebeurt dit nog ad hoc of vraagt het (te)veel van u.

Het Kennisplatform Integratie & Samenleving heeft een toolkit ontwikkeld met instrumenten die u kunnen helpen die samenwerking goed vorm te geven; met een gelijkwaardige rol voor beide partijen. De toolkit helpt u om een bodem te leggen voor de gewenste samenwerking met allerlei partijen. Zoals professio-

nals in de zorg voor jeugd (bijv. wijkteam, CJG) en gemeenten. Een goede bodem is nodig om in een latere fase misverstanden en mislukking te voorkomen.

RESPECT: IEDER ZIJN STERKE KANTEN

Professionals en vrijwilligers – formele en informele ‘werkers’ –, hebben ieder hun eigen sterke kanten in het ondersteunen van opvoeden en opgroeien. Ze hebben een eigen kracht en beschikken over andere macht en middelen (instrumenten en geld). Ze hebben een eigen expertise en kennen een eigen netwerk. De professional wordt door ouders vaak ervaren als een officiële bezoeker, en degene uit het eigen netwerk (iemand als u of vrijwilligers met wie u werkt) als een behulpzame vriend. U heeft allebei een andere rol voor ouders, maar u bent beiden even belangrijk.

SAMEN TOEWERKEN NAAR SUCCES

Informele ondersteuners zoals u, benaderen opvoedondersteuning vaak vanuit het perspectief van de maatschappij, de civil society. Velen van u zijn bezig met het emanciperen en empoweren van de gemeenschap en het gesprek over opvoeden op gang brengen. Dit is belangrijk omdat ouders uit migrantengemeenschappen vaak worstelen met allerlei vragen. ‘Hoe verenig ik twee culturen met elkaar?’ of ‘hoe kan ik mijn kinderen in Nederland opvoeden als een goede moslim?’. U heeft kennis die professionals kunnen gebruiken om ouders beter te bereiken en ondersteunen. Andersom kunnen professionele organisaties kennis hebben die u kan helpen bij het ondersteunen van ouders of processen in de gemeenschap. Bijvoorbeeld pedagogische kennis om gezinnen met specifieke vragen of problemen verder te helpen en kennis over welke wegen er daarvoor zijn.

Samen kunt u de kracht van ouders en het eigen gesprek in de gemeenschap versterken. Als u elkaar leert kennen, weet wat u aan elkaar heeft. Daar is de toolkit voor bedoeld.

VOOR WIE IS DEZE TOOLKIT BEDOELD?

De toolkit die is ontwikkeld door Kennisplatform Integratie & Samenleving is er voor zelforganisaties van migranten die het informele gesprek over opvoeding willen bevorderen. Voor actieve burgers die zich bezighouden met opvoeden en opgroeien. Voor organisaties met een biculturele achtergrond die zich in hun gemeenschap actief inzetten voor jeugd en gezin. Voor vrijwilligers van cultuurspecifieke vrijetijdsverenigingen die het pedagogisch klimaat willen

HOE KUNT U ALS INFORMELE ONDERSTEUNER DE TOOLKIT INZETTEN?

De toolkit kunt u gebruiken bij de nadere kennisgeving met de professionele hulpverlening en opvoedondersteuning, bijvoorbeeld met medewerkers van wijkteams jeugd of het Centrum voor Jeugd en Gezin. Heeft u hier al contact mee, stel dan voor om de toolkit te benutten om de samenwerking goed te laten starten. Of overleg met uw contactpersoon bij de gemeente hoe u dit kan aanpakken.

Met de toolkit zorgt u ervoor dat de kennisgeving op een prettige manier verloopt. Door kennis te maken weet u beter wat de professionals doen en weten de professionals hoe belangrijk u bent. Als u weet van elkaars bestaan en weet wat u beiden te bieden heeft, dan is er een basis voor een goede samenwerking.

De toolkit bestaat uit een PowerPointpresentatie met achtergrondinformatie en oefeningen om samen te doen, een handreiking voor de begeleider en een hand-out voor deelnemers. De toolkit is te gebruiken in een bijeenkomst van een of enkele dagdelen.

De toolkit en contactinformatie kunt u vinden op www.kis.nl/toolkit-samenwerking-formele-en-informele-opvoedondersteuning

Voor vragen kunt u bij de onderzoekers terecht. Zij kunnen u ook in contact brengen met mensen die eerder gebruik hebben gemaakt van de toolkit.

verbeteren (denk aan voetbalclubs, muziek- en dansverenigingen etc.). En voor vrijwilligers in migrantenkerken en moskeeën die vaders en moeders willen ondersteunen in hun ouderschap in Nederland.

Maar, de toolkit is ook voor professionals en gemeenten. Samenwerking tussen het formele en informele circuit gaat namelijk niet vanzelf. Het is belangrijk om elkaar goed te leren kennen en met elkaar af te stemmen over doelen, rollen en voorwaarden voor goede samenwerking.

VERDER LEZEN

Raadpleeg voor inspirerende voorbeelden van de samenwerking tussen het CJG, het wijkteam of andere formele voorzieningen enerzijds en zelforganisaties van migranten anderzijds ook onze eerdere onderzoeken en brochures.

- Marjolijn Distelbrink en Elena Ponzoni (2016). *Opvoedondersteuning in de multi-etnische wijk. Onderzoek naar verbindingen tussen wijkteams en informele ondersteuners*. Utrecht: Kennisplatform Integratie & Samenleving.
- Elena Ponzoni en Marjolijn Distelbrink (2014). *Opvoedsteun in de buurt. Schakelen tussen formele en informele voorzieningen*. Utrecht: Verwey-Jonker Instituut.
- Trees Pels en Hans Boutellier (2012). 'Pedagogisch beleid met ruimte voor zelfsturing' in: Heleen Jumelet & Jolien Wenink (smst. en red.), *Zorg voor onszelf? Eigen kracht van jeugdigen, opvoeders en omgeving. Grenzen en mogelijkheden voor beleid en praktijk*. Amsterdam: SWP.
- Marian van der Klein, Diane Bulsink en Renske van de Gaag (2012). *Pedagogische civil society voor beginners. Hoe professionals en vrijwilligers goed kunnen samenwerken rond jeugd en gezin*. Utrecht: Verwey-Jonker Instituut.

Kennisplatform Integratie & Samenleving is een programma van het Verwey-Jonker Instituut en Movisie

T 030 230 32 60 E info@kis.nl I www.kis.nl

